

**Рейтинговий звіт BVZI 002-022 short
про оновлення кредитного рейтингу та рейтингу надійності
банківських вкладів (депозитів)**

Об'єкт рейтингування	ПАТ «БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ»
Тип рейтингу:	довгостроковий кредитний рейтинг за Національною рейтинговою шкалою
Рейтингова дія	оновлення
Дата визначення:	31.01.2008 р.
Дата оновлення:	13.03.2018 р.
Кредитний рейтинг:	uaAA
Прогноз:	стабільний

Наданий у результаті рейтингового аналізу кредитний рейтинг визначено за Національною рейтинговою шкалою, на що вказують літери **ua** у позначці кредитного рейтингу. Національна рейтингова шкала дозволяє виміряти розподіл кредитного ризику в економіці України без урахування суверенного ризику та призначена для використання емітентами цінних паперів, позичальниками, фінансовими установами, посередниками та інвесторами на фінансовому ринку України.

Для проведення процедури оновлення кредитного рейтингу та рейтингу надійності банківських вкладів (депозитів) агентство «Кредит-Рейтинг» використовувало фінансову звітність ПАТ «БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ» за 2016-2017 рр., а також внутрішню інформацію, надану Банком у ході рейтингового процесу.

Кредитний рейтинг ґрунтується на інформації, що надана самим об'єктом рейтингової оцінки, а також на іншій інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства та вважається надійною. Рівень кредитного рейтингу залежить від якості, однорідності та повноти інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства. Було проаналізовано інформацію стосовно усіх істотних аспектів діяльності банку. Дані балансу та звіту про фінансові результати наведено у Додатках до цього рейтингового звіту.

Рейтингове агентство не проводить аудиторську перевірку наданої клієнтом інформації.

Положення звіту щодо тенденцій розвитку ринків, на яких працює клієнт, та ризиків, притаманних цим ринкам, ґрунтуються на ринкових умовах і чинниках, що діяли на момент написання звіту.

Рейтинговий звіт не є рекомендацією щодо купівлі або продажу цінних паперів. ТОВ «Кредит-Рейтинг» не несе відповідальності за результати кредитних, інвестиційних або господарських рішень третіх осіб, прийнятих виключно на основі інформації звіту.

Деякі кількісні дані, які аналізуються у звіті, наведені після відповідного округлення. У зв'язку з цим, значення певних показників, що наводяться в звіті більше одного разу, можуть не збігатися, а підсумкові значення окремих показників можуть не відповідати арифметичній сумі їх складових.

Визначення поточного рейтингу

Позичальник або окремих борговий інструмент з рейтингом uaAA характеризується ДУЖЕ ВИСОКОЮ кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами.

Стабільний прогноз вказує на відсутність на поточний момент передумов для зміни рейтингу протягом року.

Рейтинг «4» – висока надійність. Банк достатньо надійний, але більш чутливий до впливу несприятливих комерційних, фінансових та економічних чинників, ніж банк з рейтингом «5». Імовірність виникнення проблем із своєчасним поверненням вкладу невелика.

Знаки «+» та «-» позначають проміжні категорії (рівні) рейтингу відносно основних категорій (рівнів).

Рейтингова історія

Історія кредитного рейтингу ПАТ «БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ»

Дата	31.01.2008	16.09.2008	30.03.2009	16.03.2010	04.06.2010
Рівень рейтингу	uaBB	uaBB	uaBBB– (попередній)	uaBBB– (попередній)	uaBBB–
Прогноз	стабільний	позитивний	стабільний	стабільний	стабільний
Рейтингова дія	визначення	підтвердження зі зміною прогнозу	підвищення зі зміною прогнозу	підтвердження	підтвердження

Дата	22.04.2011	21.12.2012	30.09.2014	25.03.2016	13.03.2018
Рівень рейтингу	uaBBB	uaBBB+	uaA–	uaA	uaAA
Прогноз	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний
Рейтингова дія	підвищення	підвищення	підвищення	підвищення	підвищення

Історія рейтингу надійності банківських вкладів (депозитів) ПАТ «БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ»

Дата	18.11.2011	24.09.2013	25.03.2016	13.03.2018
Рівень рейтингу	4-	4	4+	4+
Рейтингова дія	визначення	підвищення	підвищення	підтвердження

Рівень кредитного рейтингу ПАТ «БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ» підтримується:

- відповідністю обсягу статутного та регулятивного капіталу підвищеним вимогам НБУ;
- високими показниками ліквідності;
- консервативною політикою кредитування;
- вагомим обсягом майнових прав на грошові кошти у структурі забезпечення активних операцій;
- диверсифікацією джерел доходів;
- високою ефективністю діяльності.

Рівень кредитного рейтингу ПАТ «БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ» обмежується:

- концентрацією клієнтського кредитного портфеля за основними позичальниками, що може негативно вплинути на ліквідність та капіталізацію Банку;
- суттєвим обсягом активних операцій з пов'язаними з банком особами;
- концентрацією коштів суб'єктів господарювання та корпоративного кредитного портфеля за видами економічної діяльності;
- впливом негативних чинників на фінансовий ринок і невисокою та нестабільною діловою активністю в окремих секторах економіки, що може призвести до погіршення показників діяльності Банку.

Основні фінансові показники ПАТ «БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ»

Показник	01.01.14	01.01.15	01.01.16	01.01.17	01.04.17	01.07.17	01.10.17	01.01.18
Активи, млн. грн.	2688,10	4161,55	5445,73	4580,48	4051,39	4217,28	3954,04	4342,67
Кредитно-інвестиційний портфель, скоригований на суму резервів, млн. грн.	2082,47	3744,59	5055,86	4334,35	3730,66	3749,70	3679,65	3981,28
Кошти клієнтів, млн. грн.	1702,48	3136,53	4403,88	3419,14	3324,89	3491,71	3233,85	3640,25
Власний капітал, млн. грн.	286,84	536,97	544,07	540,98	542,70	535,94	541,08	542,89
Доходи, млн. грн.	294,91	444,98	642,05	610,18	131,56	256,80	392,68	547,64
Витрати, млн. грн.	292,47	442,52	630,60	602,40	129,84	254,45	385,18	538,31
Чистий операційний дохід, млн. грн.	64,94	111,26	154,64	131,87	50,69	102,67	168,39	241,58
Прибуток до сплати податку, млн. грн.	3,33	3,94	14,53	9,05	2,01	2,98	9,66	11,44
Чистий прибуток, млн. грн.	2,45 ¹	2,46 ²	11,44 ³	7,78 ⁴	1,72	2,35	7,49	9,33
Доходність активів (ROA)*,%	0,09	0,06	0,21	0,17	-	-	-	0,21
Доходність капіталу (ROE)*,%	0,85	0,46	2,10	1,44	-	-	-	1,72

¹ фінансовий результат за МСФЗ, підтверджений аудиторським висновком, становив 9,4 млн. грн.

² фінансовий результат за МСФЗ, підтверджений аудиторським висновком, становив (7,33 млн. грн.)

³ фінансовий результат за МСФЗ, підтверджений аудиторським висновком, становив 11,44 млн. грн.

⁴ фінансовий результат за МСФЗ, підтверджений аудиторським висновком, становив 7,78 млн. грн.

* значення на звітну дату

Резюме

ПАТ «БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ» (далі за текстом – Банк) працює на банківському ринку з 2005 року. Банк має відповідні ліцензії на здійснення банківських операцій. ПАТ «БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ» знаходиться за адресою: 04119, Україна, м. Київ, вул. Мельникова, 83-д.

Банк має прозору структуру власності. Акціонерами ПАТ «БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ» є фізичні та юридичні особи. Істотну участь у статутному капіталі станом на початок поточного року мали 5 фізичних осіб.

Обслуговування клієнтів здійснюється в Головному офісі та 32 відділеннях, що територіально охоплюють м. Київ і 14 областей України. В поточному році передбачається поширення присутності Банку на 6 регіонів та збільшення кількості точок продажів у м. Києві, в Дніпропетровській та Харківській областях. Разом з тим, розширення регіональної мережі відбувається з урахуванням потенційної наявності клієнтської бази в регіоні.

ПАТ «БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ» позиціонує себе на ринку банківських послуг як універсальний банк. Клієнтами Банку є як фізичні особи, так і представники крупного, середнього та малого бізнесу. Розвиток регіональної мережі та впровадження нових продуктів та послуг сприяли нарощенню клієнтської бази (більше ніж на 5% протягом 2016 року та більше ніж на 15% протягом 2017 року).

Активні операції Банку фінансуються власними та клієнтськими коштами. Якість власних коштів ПАТ «БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ» добра, рівень капіталізації прийнятний. Обсяг статутного та регулятивного капіталу відповідає підвищеним вимогам НБУ.

Ресурсна база Банку була диверсифікованою за джерелами залучення. Банк користувався коштами НБУ, ДІУ та нерезидентів, а також міжбанківськими запозиченнями. Зобов'язання перед вищезазначеними кредиторами Банк виконав вчасно та у повному обсязі. Наразі ресурсну базу сформовано коштами клієнтів, динаміка яких протягом аналізованого періоду була різнонаправленою. Реальне скорочення портфеля коштів клієнтів за підсумками 2016 року та його приріст за підсумками 2017 року перевищували 29% та 3% відповідно. Залежності від коштів приватних осіб Банк не мав.

Починаючи з 2015 року Банк розміщує ощадні (депозитні) сертифікати. Кошти залучаються виключно у ВКВ.

Висока концентрація ресурсної бази за основними контрагентами обмежує фінансову гнучкість Банку та підвищує чутливість до ризику ліквідності. Висока концентрація депозитного портфеля за основними вкладниками певною мірою зумовлена нівелюванням кредитного та валютного ризиків, адже понад 52% депозитного портфеля клієнтів виступає забезпеченням зобов'язань за кредитами. Актуальною є також концентрація коштів суб'єктів господарювання за видами

економічної діяльності. Клієнти розміщують кошти переважно в іноземній валюті, що підвищує чутливість Банку до валютно-курсових коливань. Якість ресурсної бази ПАТ «БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ» задовільна.

Клієнтський кредитний портфель є основною складовою активів. У його структурі переважають кредити, надані суб'єктам господарювання, за цільовим використанням – кредити, надані у поточну діяльність.

Високу чутливість до кредитного та валютного ризиків зумовлює значний обсяг валютних кредитів, наданих позичальникам, що не мають джерел надходжень валютної виручки, та концентрація за основними позичальниками, а також концентрація кредитного портфеля корпоративних клієнтів за видами економічної діяльності. Ситуація ускладнюється вагомим обсягом активних операцій з пов'язаними з банком особами.

Питома вага 10 класу заборгованості юридичних осіб та 5 класу заборгованості фізичних осіб станом на початок поточного року становила 28,74%, проти 3,48% проблемної заборгованості за оцінкою Банку. Клієнтський кредитний портфель покривається сформованими резервами на 8,04%.

Чутливість Банку до кредитного та валютного ризиків певною мірою пом'якшується прийнятною структурою забезпечення (валютні кредити окремих найбільших позичальників забезпечені майновими правами на депозити в однорідній валюті) та формуванням резервів на покриття збитків від зменшення корисності активів. Разом з тим, враховуючи високу концентрацію кредитного портфеля за основними позичальниками та наявність бланкової заборгованості серед зобов'язань найбільших позичальників, не виключено, що обсяг сформованих резервів може виявитися недостатнім для покриття ймовірних втрат у разі різкого погіршення фінансового стану одного або кількох позичальників. Ситуація пом'якшується прийнятною ефективністю діяльності, проте не виключено, що реалізація ризиків чинитиме тиск на капітал.

У портфелі цінних паперів превалюють депозитні сертифікати НБУ й ОВДП.

Збільшення обсягу інвестицій у високоліквідні цінні папери в IV кварталі минулого року зумовило підвищення питомої ваги високоліквідних активів до 21%. Показники ліквідності перевищують нормативні значення, встановлені НБУ. Разом з тим, активи та пасиви не збалансовані за строками до погашення, а схильність Банку до кредитного та валютного ризиків підвищує чутливість Банку до ризику ліквідності. Ситуація ускладнюється суттєвим обсягом активних операцій з пов'язаними з банком особами.

Якість активів ПАТ «БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ» задовільна, проте, зважаючи на ризики, які приймає Банк, не виключено її погіршення.

Протягом аналізованого періоду обсяг адміністративних витрат відносно валового доходу був прийнятним, ефективність діяльності – високою, а фінансовий результат Банку – позитивним. Вагомим, протягом аналізованого періоду, був обсяг витрат на страхування кредитних ризиків.

ПАТ «БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ» має запас міцності за переважною більшістю економічних нормативів НБУ. Разом з тим, враховуючи збереження складної економічної ситуації та часті зміни вимог банківського законодавства, контроль за ризиками є актуальним.

ПАТ «БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ» притаманні спільні ризики для банківської системи. Разом з тим, уразливість банківської установи до окремих ризиків розцінюється на індивідуальній основі, виходячи із моделі внутрішньої організації, активності Банку на окремих ринках, управління активними та пасивними операціями, а також якості вкладень і стабільності пасивної бази. Наразі Банк має підвищену чутливість до кредитного та валютного ризиків, а також до ризику ліквідності, чутливість до інших індивідуальних ризиків є помірною або низькою.

Актуальним для Банку, як і для деяких інших банківських установ, зважаючи на спільні проблеми банківського ринку, наразі є порушення нормативу максимального розміру кредитного ризику за операціями з пов'язаними з банком особами. У грудні 2016 року, Правлінням НБУ погоджено План реструктуризації ПАТ «БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ» на 2016-2018 рр. та План заходів щодо приведення діяльності банку у відповідність до вимог законодавства та нормативно-правових актів НБУ щодо операцій з пов'язаними з банком особами. Наразі Банк дотримується вищезазначених планів.

Рейтинг надійності банківських вкладів (депозитів) ПАТ «БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ» враховує позицію Банку на ринку, показники капіталізації та ліквідності, структуру та якість ресурсної бази, якість активів та показники ефективності діяльності.

Основні показники, що характеризують власну платоспроможність установи наразі перебувають на задовільному рівні, обсяг ринкового фондування (залучені ресурси, не пов'язані з власниками установи) є значним. На своєчасність повернення депозитних вкладів надалі значно впливатиме політика Банку щодо проведення активних та пасивних операцій, загальний стан фінансового ринку, операційне середовище, правове поле, а також загальна ситуація в економіці. Наразі операційне середовище залишається складним.

Пріоритетом у розвитку Банку на 2017–2019 рр. буде: прибуткова діяльність; диверсифікація джерел отримання доходів; розширення клієнтської бази; побудова нової бізнес-моделі активних операцій з метою зменшення кредитного ризику; розвиток інфраструктури та впровадження сучасних високотехнологічних послуг.

Висновок

За результатами аналізу кредитний рейтинг ПАТ «БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ» підвищено до рівня uaAA, прогноз «стабільний», рейтинг надійності банківських вкладів (депозитів) ПАТ «БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ» підтверджено на рівні «4+».

Голова рейтингового комітету

М. Б. Проценко

Начальник відділу рейтингів банківських установ

Г. П. Винник

Додатки

Дані балансу ПАТ «БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ», млн. грн.

Показник	01.01.13	01.01.14	01.01.15	01.01.16	01.01.17	01.04.17	01.07.17	01.10.17	01.01.18
Активи									
Готівкові кошти, банківські метали та залишки в НБУ	179,08	172,68	184,48	129,00	145,68	242,17	283,26	192,23	262,67
Казначейські та інші цінні папери (НБУ)	16,81	0,00	0,00	0,00	83,00	125,00	100,00	135,00	602,95
Кошти в інших банках	316,27	370,49	344,95	273,92	231,29	78,74	232,05	45,09	45,97
Кредити клієнтам	1639,38	1773,46	3601,20	5111,69	4236,20	3739,85	3767,69	3778,09	3647,22
Цінні папери	14,94	0,78	0,78	0,78	0,78	0,78	0,78	0,78	0,00
Довгострокові вкладення	23,32	21,36	24,87	23,90	22,51	22,10	25,27	28,76	30,96
Нараховані доходи	18,91	16,03	49,98	62,34	50,00	62,57	44,71	29,43	27,85
Резерви	-56,25	-67,96	-102,29	-157,97	-196,07	-223,81	-248,33	-273,68	-306,87
Інші активи	603,88	401,26	57,57	2,06	7,09	3,99	11,84	18,34	31,92
Разом активів	2756,34	2688,10	4161,55	5445,73	4580,48	4051,39	4217,28	3954,04	4342,67
Зобов'язання									
Заборгованість перед НБУ	0,00	0,00	34,27	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Кошти банків	263,46	260,05	10,02	0,00	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00
Кошти бюджету та позабюджетних фондів	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Кошти суб'єктів господарювання	630,95	819,03	1910,33	2887,65	2218,70	2108,53	2098,12	1758,06	2100,92
Кошти фізичних осіб	947,84	883,44	1226,20	1516,23	1200,44	1216,36	1393,58	1475,79	1539,33
Кредити, що отримані від міжнародних та інших фінансових організацій	0,64	16,49	179,37	383,64	369,19	0,00	0,00	0,00	0,00
Боргові цінні папери	0,00	0,00	0,00	32,53	116,49	105,93	59,43	70,93	14,81
Субординований борг	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Нараховані витрати	17,92	20,76	48,42	33,67	51,94	53,49	67,27	73,96	80,71
Інші зобов'язання	608,66	401,49	215,98	47,95	82,73	24,37	62,94	34,21	64,00
Разом зобов'язань	2469,48	2401,27	3624,58	4901,66	4039,50	3508,69	3681,34	3412,95	3799,78
Власний капітал									
Сплачений статутний капітал	250,00	250,00	500,00	500,00	500,00	500,00	500,00	500,00	500,00
Загальні резерви, емісійні різниці та інші фонди банку	34,26	34,39	34,51	34,63	33,20	33,20	33,59	33,59	33,59
Результат минулих років	0,00	0,00	0,00	-2,01	0,00	7,78	0,00	0,00	0,00
Результати переоцінки	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-0,04
Фінансовий результат поточного року	2,60	2,45	2,46	11,44	7,78	1,72	2,35	7,49	9,33
Разом власного капіталу	286,86	286,84	536,97	544,07	540,98	542,70	535,94	541,08	542,89

Дані звіту про фінансові результати ПАТ «БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ», млн. грн.

Показник	01.01.13	01.01.14	01.01.15	01.01.16	01.01.17	01.04.17	01.07.17	01.10.17	01.01.18
Доходи									
Процентні доходи	221,84	270,71	380,32	600,50	538,02	111,55	212,42	310,26	418,13
Комісійні доходи	15,61	19,59	47,85	36,27	54,99	16,97	39,09	64,09	89,96
Результат від торговельних операцій	4,35	3,65	14,93	0,91	16,21	2,78	4,83	17,63	37,02
Інші операційні доходи	2,66	0,81	1,81	4,23	0,93	0,22	0,42	0,63	1,02
Інші доходи	0,11	0,13	0,00	0,11	0,01	0,02	0,02	0,02	1,48
Повернення списаних активів	0,05	0,02	0,07	0,03	0,02	0,01	0,02	0,04	0,04
Всього доходи	244,62	294,91	444,98	642,05	610,18	131,56	256,80	392,68	547,64
Витрати									
Процентні витрати	160,95	197,74	256,20	419,29	402,20	65,02	125,72	182,21	249,10
Комісійні витрати	1,87	1,68	27,43	5,67	7,07	1,31	3,38	5,72	7,59
Інші операційні витрати	27,56	30,39	50,01	62,31	69,01	14,52	24,99	36,29	47,85
Загальні адміністративні витрати	47,76	50,11	71,81	75,35	84,60	21,07	46,59	78,05	117,37
Відрахування в резерви	3,08	11,64	35,58	64,90	38,26	27,63	53,14	80,74	114,29
Податок на прибуток	0,80	0,00	1,48	3,09	1,27	0,29	0,63	2,17	2,11
Всього витрати	242,02	292,47	442,52	630,60	602,40	129,84	254,45	385,18	538,31
Фінансовий результат	2,60	2,45	2,46	11,44	7,78	1,72	2,35	7,49	9,33